

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štempelj za 30 kr. Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

K vshodnemu vprašanju.

Iz Bosne 25. apr. [Izv. dop.]

Najvažnejši strateški kraj na celem balkanskem poluotoku je Kosovo polje. Kakor v prejšnjih stoletjih, bode se bržkone tudi v prihodnje osoda balkanskega poluotoka na Kosovem polju odločila. Kdor bode na Kosovem polju zmagal, bode gospodar celega poluotoka. Tako je bilo poprej, in tako če biti tudi v prihodnje. Kosovo polje je visok „plató“, deleč razvodje med tremi morji: med adrijskim, črnim in egejskim morjem. Na Kosovem polju koncentrujejo se vsi defileji grško-slovanskih planin. V prihodnje se bodo na Kosovem polju tudi železnice, držče na Adrijo, Savo, Donavo, v Macedonijo in Grecijo stekale. Na Kosovem polju mejašijo trije narode: Srbi, Bolgari in Skipetari. Priština, glavno mesto Kosovega polja ima veliko bodočnost. V Evropi je malo strateških krajev, imajočih tako daleč razširjen objem kakor ga ima Kosovo polje. V srbskem narodu živi tradicija, da se bo srbski narod na Kosovem polju maščeval nad Turki za svojo nesrečo Vidovega dneva leta 1389. Na Kosovem polju okovala je nemila osoda srbski narod v okove sluzenstva, in na Kosovem polju hoče srbski narod te svoje okove spet razbiti. Četiri cirilski „S“-i v srbskem grbu pomenijo baje „samo sloboda Srbina spasava.“ To pišem „Slov. Narodu“ zavoljo tega, ker smo političnim promenam bližje, nego si izvanjski svet misli. Vprašanje: čegava bo po padu turškega carstva Bosna in Hercegovina? se je baje v Petrogradu tako rešilo, da bo avstro-ogerska. Če bi se pa narod v Bosni in Hercegovini vprašal, čegav hoče biti, bi gotovo odgovoril, da voli biti srbski, nego avstro-ogerski.

Izmed podjarmljenih turških narodov se

dosedaj Slovani niso nikoli na padšahov dvor v Carjigrad silili, in nikoli pred turškimi državniki polzili, kakor so to prakticirali lokavi Jermeni in binavski Grci. Slovani zavoljo tega tudi niso nikoli diplomatičnega upliva v Carjigradu imeli, kar jim gotovo nij v korist bilo. Kedar god so se Slovani s Turki ogledali, ogledali so se z orožjem v roki, na slavnem medjanu. Potovanje srbskega kneza Milana v Carjigrad je prvi korak, storjen v ta namen, da Slovani v prihodnje tudi diplomatičen upliv zadobe. Sicer pa njegovo potovanje našim Srbom nij celo po volji.

O novem avstro-ogerskem poslancu grofu Zichyju v Carjigradu se še zmirom ne zna, ali bode v orijentalnih vprašanjih držal s pruskim in angleškim poslancem, ali pa z ruskim in francoskim, ali bo pa neutralen ostal, in tako turške prijatelje in neprijatelje narazen držal?

Nemški državni zbor

v Berlinu je 26. t. m. zopet eno svojih sesij dokončal, Nemci pravijo da eno najvažnejših. Naj si bode, a gotovo da nikakor ne ene najčastnejših. Štiri glavne stvari so bile namreč na dnevnem redu te pruske zbornice: protest elsasko-loteringskih poslancev, vojna postava, tiskovna postava, in postavo o zapiranju ali izgnanju zakonom nepokornih duhovnikov. Nobena teh reči ali sklepov ne dela časti nemškemu narodu.

Protest elsasko-loteringskih poslancev, znani veliki govor Teutsch-ev, ki je prenatissen bil v vse novine in vse kulturne jezike tega sveta — nesel je po širnem svetu dokaz in ponovljeno trditev, kako nemški narod drugi (tu francoski) narodnosti krivico dela, kako ne spoštuje samodoločbe

narodov, in tu v veliki stvari z nogami tepta velika načela liberalnosti.

Z vojno postavo, kakor so jo sprejeli nemški parlamentarci v Berlinu od Bismarka in pruske vlade prisiljeni in okolo prsta oviti, vzeli so si za samih sedem celih let vso pravico o vojnem proračunu sploh kaj vmes govoriti. Odrekli so se ene glavnih pravic vsacega pravega parlamenta in s tem dokazali, da so bolj nepotrebni, nego pa samostalni zastopniki sovladarji svojega monarha, reprezentanti naroda.

In tiskovna postava! Pač je odpravljen tiskovni davek, ki ga pri nas še imamo, isto tako na Nemškem novinarjem kavcije ne bode trebalo več dajati. Ali kar se tiče svobode, iščeš jo v zakonu, kakor so ga prusko-nemški liberalci sprejeli, zastonj. Pruska policija lahko neugodne jej časopise pleni, kolikor jej drago, in časnikarje kaznuje po stari navadi, ako niso hvalitelji vlade. Da celo prisiljeno pričanje urednikovo je v zakon sprejeto, naredba, katere niti mi nemamo. Tudi ta zakon nam nemško praktično svobodomiselnost ne osveti v posebno ugodni luči.

Kar se tiče četrte sprejete postave: o kaznovanju upornih duhovnikov, moramo isto sodbo izreči, ko o prejšnjih treh predmetih. Je uže prav, da je duhovnik pred postavo to, kar kak drug človek; prav je, da se mu nasproti stopi, če za plaščem vere skriva politične namene; prav je, če se v meje zavrne, kadar samo Rim posluša in proti svoji državi in proti narodu ruje. A ta pruska „konfesijonalna postava“ sega čez ojnico, ker daje policiji (in pruska policija je prava policija) več pravic, nego je prav. Z malo manjšo ostrostjo bi bili Prusi stvari sami več koristili in načela svobode ne oskrnili, kakor so jih.

Listek.

Iz potovanja po Švajci.

(Spisal Fr. Firbas.)

O snežnih in ledenih plazih.

(Dalje.)

Leta 1498 je v Engadinu snežen plaz zadel kakih 400 vojaških pešcev, ter jih izsteze onkraj v precej globoko in široko jamo zbil. Oni, katerih plaz nij dohitel so vsi prestrašeni in ostrmeli obstali na mestu, da še dalje niso mogli. Kmalu pa, ko se žalostni ogledujejo za svojimi tovariši zopet se ogrejejo, in radosti in smeja nij bilo konec. Videli so namreč kako se raztipano snežje prek in prek oživlja in giblje, kakor bi mravlje lazile po svojem mravljinjaku, in pomalem so se vsi vojaki zopet sami izko-

pali, seveda nekateri poškodovani in stisnjeni, a nobeden ne težko ranjen. Enkrat pretnaknen plaz se žene s precejšnjim šumom proti dolu, razsiplje se silnim treskom čez razne prepade, ali pa se razbije na kaki skalni osti, da snežje, kakor peneča se voda škropi in se kadi na vse strani. Potem takem se lahko zgodi, da potres ali pa raztresen sneg odbije v strani drugo snežno nakupje, ki se kot sekundarni plaz žene za prvo, žele jo prehiteti. Iz tega se pač da razumeti, da, kakor so mi v Lauterbrunskem dolu pravili, je tam plaz in sip tajal celih 24 ur.

Različni od dosedanjih so spomladni ali talni snežni plazi. V njih nij več suhi majhnokrogli sneg, katerega planinski vihar prepihuje, igraje z njim sebi v kratek čas, podplaninskim naselnikom pa v škodo in smrtno nevarnost, tu je star vseden sneg,

ki je uže zimo preležal, premrzal, se stlačil, in trdnišo podobo dobil. Uzrok, ki njega gaze iz privajenega ležišča, je prijetniši spomladni zrak, in z njim rastoča toplota. Ona ga razteka od zgoraj in pomaga notranji zemeljni toploti, razluščevati ga od trdne podlage, od skalovja in travja, ter oglašati zemljišče z nastalo mokrino. Tako podjedene snežišče potem gane in celo odtrga lastna teža, da se začne pomikati in spodnje vrste soboj rivaje tiščati navdol vedne večje hitreje in silniše, da zopet vdolino prihrumi kot velikanski plaz, ter vse nasprotje nesmilno konča ali pod svojo težo pokoplje. Zasipi spomladnih snežnih plazov so tim nevarniši, ker njih sneg nij več rahloprašno, padom raztresujoče se nakupje, ampak uže vležen v kompaktno maso, in od solnčne toplote pregret, se tim rajši in leži stiska in zarad večje teže svojim padom iz

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 29. aprila.

V **državnem zboru** je bilo 28. aprila specialno posvetovanje o klosterski postavi. Sprejeti so bili od večine popravki v postavu, katere so stavili: Fux, da se ne sme noben nov meniški ali nunski red v Avstriji ustanoviti, ako se to z državno postavo ne dovoli; dalje nasvet Koppov, da smejo samo avstrijski državljani v klostre naše države vstopiti in tu predstojniki biti. Sprejet je bil tudi paragraf, ki določuje, kedaj se sme kak kloster odpraviti in pristavek poslanca Mayrhofera, glede nehanja obljube ne-ozmenjenosti. Več drugih pristavkov k postavi so zavrgli. Osnovna postava se je do §. 16 sprejela.

„Montags-Revue“ pripoveduje, da se **cesarjevo** pismo ne razglasi, katero je pisal papežu glede konfesionalnih postav, kakor tudi nota ne, ki jo je Andrassy poslal diplomatskemu poslaniku grofu Paarju v Rim o tej zadevi. Tedaj so vse vesti v teh dveh pismih le kombinacije, pri katerih imajo gledé zadržka stališča strank odločilen vpliv.

„Češka država je mrtva, češko-slovanski narod živi,“ ponavlja znani Lukeš v svojem podpore vrednem nemškem tedniku „Nation“ (v Pragi) ter Čehom priporoča, naj popusté svoje sanje po samostalni Češki, naj gredo v drž. zbor in tam v zvezi z združitimi Slovani skušajo ustavo tako popraviti, da bo Slovonom v narodnem obziru bolj na korist.

Hrvatski časopisi so začeli v člankih pridno razmatravati cerkveno-politična vprašanja. Kakor je iz teh člankov vidno, bodo vse dotične postavbe, ki jih bode hrvatski sabor v kratkem času sprejel odločno liberalnega duha.

Vnanje države.

Ruski cesar pride definitivno 15. maja v London. Pripravljajo se zanj vse mogoče slovesnosti.

Plan **francoskega** ministerpredsednika, s pomočjo nove intrige zopet zediniti stranke monarhične majoritete, da bi po njej dal glasovati za konstitucionalne postavbe, se dozda še nij izvršil. Postopanje vlade same, ki je napravila pravdo dvema legitimističnima listoma, ki sta narod dražila k sovraštvu in zaničevanju vlade, kakor tudi držanje rojalistične stranke in njenih organov, vse to da izpoznati, da konflikt še obstaja, in da je dan na dan resnejši. Grof Chambord svoje misli, priti k zopetnemu otvorenju komore v Versailles, še nij pustil, in „Union“ dá razumeti, da bode desnica pri sestopu zbornice edina, in da se Chambord postavi na čelo one stranke, ki hoče Francosko (kaj pak!) rešiti. Kakor se „Indépendance belge“ iz Parisa piše, se ima legitimistična vojska začeti s predlogom, vsled katerega se imajo pridržati vse pra-

vice monarhije. Nij tedaj čudno, ako govorice v Parisu rastó kakor gobe iz tal. Tako se sliši, da se ima staviti predlog, vsled katerega se ima starša burbonska črta za zapadlo objaviti, ter se grof de Paris proklamirati. Pod takimi okoliščinami bi bilo res najboljšo sredstvo, da bi se narodna zbornica razpodila. — Advokata Piccona, ki je imel v Nizzi separatističen govor, kočejo zdaj sodnijsko proganjati; a vlada je v zadregi, kajti nij ga v celem „code pénal“ paragrafa, vsled katerega bi bilo proganjanje dovoljeno. Sicer pa naj bi si francoska vlada tukaj nemško za izgled vzela, ki Teutschu nij nič žalega storila, premda je ta v državnem zboru energično zahteval ločenje Alzacije in Lorene od Nemške.

Sè **Španjskega** nič novega. Serranova artilerija nastreljava višave okoli Somorrostra. „Karlisti molče!“ pravijo telegrami. O Bilbao se ničesa ne čuje.

V **angleškem** parlamentu se je na Gladstonea stavila interpelacija, zakaj je v januarju parlament razpustil. Gladstone pa je mirno odgovoril, da mu vest zaradi tega ničesa ne očita, pa da le obžaluje, da tega koraka nij uže nekaj mesecev poprej storil.

Dopisi.

Iz Kamnika 27. aprila. [Izvirni dopis.] O naši čitalnici se ne sliši čisto nič, ali napreduje kaj ali omaguje ali ka-li. Da zvé slovenski svet, da nijsmo zaspali še popolnem, hočem le nekoliko omenjati o delovanju njenem. — Dasiravno je zloglasni agitator, nekdanji tukajšnji uradnik L. se ustil, da bo delal na vse kriplje, da se razruši čitalnica, in jej je uže tudi prorokoval propad in smrt, ko smo jo preselili v mesto v hišo g. Rodeta, rekši: „das ist der Gnadenstoss“, vendar še ona stoji trdno, a on je šel uže proč! Iufamni škandal pri njegovi valeti, kateri je stal človeško življenje, je dovolj uže znan, in veseliti se res ne moremo, da imamo takega župana — —. Radovedni smo le, bo-li naša sodnija ono stvar preiskavala kaj ali ne? Ko bi bil vganjal kak narodnjak kaj enacega, bilo bi vse po konci.

Naj povem o čitalnici kar sem omenil! Bila je v nedeljo 26. t. m. veselica, predstavljala se je vesela igra „To sem bil jaz“, prav dobro. Izvrševali so vsi prav dobro naloge svoje, a posebno odlikovala se je gospa Milohnoja, katera je igrala tako izvrstno, da bi bilo zadostovalo njeno igranje tudi na javnem odru; živahna pohvala občinstva je spremljevala celo igranje. Zabavali smo se vsi prav dobro, grajati je le, da se jih toliko odteguje tudi s praznimi izgovori od

veselice in posebno od te, ki je bila na korist komikarja g. Peca, kateri zapušča Kamnik. V njem izgubimo dobrega igralca in pevca. — Dasiravno čitalnica nij v slabem stanu in se veselice lahko redno napravljajo, moral bi biti vendar odbor skrbnejši v tej zadevi. Veselice so ravno duša čitalnična, in ako teh nij, pošala bo čitalnica res; želeti bi bilo zato, da bi odbor delal vzajemniši z dramatičnim odsekom in ne tako samovlastno in nepotrebno predstavljál veselice. Diletantje in posebno gospodične diletantnje nemajo vedno priložnosti, da bi bile na razpolaganje kakor plačani glediščni igralci. Torej skupno, vzajemno gospoda, da bo napredek, in da ne pride tudi v čitalnico nepotrebni razpor!

Iz srednje savinske doline

27. aprila. [Izv. dop.] Prebivalci v vranskem sodnijskem okraju smo izvedeli po časopisih, da je nek penzioniran stotnik avditor Ulrich imenovan za notarja na Vranskem in Vranščanje pravijo, da ta mož slovenskega jezika nij toliko zmožen, da se bode lahko s strankami sporazumeval. Žalostno je, da še toliko naš kmet doseči ne more, da bi ga gospod v uradu vsaj razumel, ako uže ne piše in uraduje v ljudskem jeziku. Pri nas, namreč v vranskem sodnijskem okraju je pravosodje tako uže v groznem neredu. Zemljknižne vloge leže po celo leto nerešene med akti, zapuščinske obravnave ne napravijo nobene, ako stranka k temu nalašč ne pri-ganja, tožbe se ne odpravljajo — vse to in še ta okolnost, da po prestavljenji bivšega tukajšnjega notarja Mürtl-a stalnega notarja tu nij bilo, uzročilo je med ljudstvom proti sodniji razdraženje, to tem bolj, ker mora kmet državne pristojbine („desetek“ itd.) pri davkarskem uradu brž plačati, svojih pisem od sodnije pa ne dobi. Čuditi se je še sploh, da višja deželna sodnija ali predsednik celjske okrožne sodnije za boljšo redovitost pri okrajni sodniji na Vranskem ne skrbi.

V Braslovčah imajo tudi vedne sitnosti s svojim učiteljem g. Agrežem. Ta mož je sicer prva leta šolo izvrstno opravljal, toda sedaj mu mnogi njegovi oprávki ne dopuščajo s šolo se toliko pečati, ko treba. Učitelj je namreč v eni osebi učitelj, občinski tajnik, organist, agent neke zavarovalnice in — še malo advokata. Naj bi tukaj kaplan Koren za lepo urejenje opravil skrbel in ne samo ob volitvah občini klerikalstvo pridigoval. — Naj bode to zadosti, da zamočim pohujšljive reči, katere nij, da bi jih objavil.

Domače stvari.

— (O volitvi poslanca v Sloven-jem Gradci) ne moremo še nič gotovega poročati, kako se pripravljá in ne pripravljá. Ako nas Nemci sumničijo in klerikalci to bedasto ponatisnejo, da hočemo za tujca glasovati — nij res! Nego mi volilce prosimo, naj se za boga zlože v tacem kandidatu, ki bode najprej Slovenec in narodnjak. Mi nikakor in nikdar nečemo in ne smemo posnemati Bleiweisovega strastnega a nepolitičnega izreka: „rajši nemškutarja nego liberalnega Slovenca“. Naj imajo volilci pred očmi, da volijo tistega Slovenca, ki more vse slovenske glase zbrati. Sicer propademo vsi — tega se bojimo.

— (Profesorju g. J. Jesenku) v Trstu je kranjski deželni šolski svet v

planinskih višin zelo nesmilno v dno zabije, kar pod sebe dobi.

Zato je proti njim tudi večje previdnosti treba. Kjer so doline oklenene od visoko navzgor segajočih strmin, ali nagnenih skalnih sten, po katerih se lahko tako nevarni plazi razsiplejo, tam skoro povsod nahajaš zgoraj nad skalovjem „braneči les“ — uže od nekda stojéče močno drevje, katerega namen je, zabranjati nabiranje snežnih plazov. Navadno to zares pomaga; ako pa bi se višje nad tem iz hovja obstoječim jezmom, odtrgal obširen ležek plaz, ter prihrul vanj, bi ga pač s korenjem vred izpulil in drevje in snežje na dolino zvrnil, katera bi tedaj bila gotovo izgubljena, in to se je tudi uže večkrat zgodilo. Navadno pa k sreči sila nad branečim hovjem ganenih plazov še nij tolika, ali pa rivaje in rivaje na spodnji sneg najde

kak stranski pot za svoj razsip. Kjer zgoraj še raste planinska jelša in razno grmovje, posekavajo naselniki včasih poleti hosto, navežejo v snopke in prepuste snežnim plazom, da jo priženo v dol, od koder si jo poraztaje nem snegu razneso za kurjavo po zimi. Kakor mi z obnebja več ali manj meglenega spoznavamo bližajoč se dež ali nevihto, tudi planinarji po oblačji, po vetru, po temperaturi, ali pa snegu, ako se mehko, mokrotno ali dost stiskljivo ošlatuje, vedo bližajoč se čas snežnih plazov, ter se po tem ravnaajo in nevarnosti ogibljejo.

Po polji ali posestvu primorani, v nevarnih krajih bivati, stavijo svoje stavbe pod kako prekrivajoče skalovje, da se plazi razsiplejo prek njihovega doma brez škode in zasipa.

(Dalje prih.)

seji 9. t. m. s pooblaščenjem naučnega ministerstva vrnil rokopis: „Primerjalni prirodoznanjski zemljepis“ in mu dovolil za trud remuneracijo iz studijskega fonda. Pričakujemo, da to delo iz znane zaloge, ki jo je naš deželni zbor sklenil, in na svetlo pride.

— (Koncert) v podporo ubožnih dijakov na tukajšnji realki in gimnaziji nameravajo napraviti gospodje, ki so se v ta namen v pondeljek ob 8. uri pri „Slonu“ zbrali. Kolikor nam je dozdej znano, bode se koncert 18. maja vršil. Nadejati se je jako zanimivega večera tembolj ker so uže izvrstne moči radovoljno obljubile, da bodo pri tem koncertu sodelovale. Več o tem izpregovorimo v kratkem.

— (Iz Ljubljane) se nam piše: Minoli petek, ko je noč svoja temna krila po zemlji razprostirala, so sedeli trije gospodje iz mesta v gostilnici P. v Spodnji Šiški; bili so sami v drugi sôbi, kratkočasili so se z govori ter peli slovenske pesni. A ko bi trenil, stopita dva rokovnjača, upadenega lica, kot ogleduha k njim v sobo ter vsi zapojo neko znano slovensko pesen. Videvši pa, da ju nihče neče pogostiti z vinom, splazita se nazaj v prvo sôbo, kjer so njihni tovariši, pri praznih kozarcih z nesramnimi besedami in preklinjevanjem omenjeni večer praznovali in skupaj šepetaje odlazili. Kmalu potem so hoteli tudi gospodje oditi, a natakrica jih k pozornosti opominja ter jim pot pokaže izpod strehe na vrt in od tod na varno stezo, rekoč, da zunaj na cesti hudobni ljudje nekaj kujejo — in res, nij se motila! Blizu Vodnika je bila zbrana družal, čakaje jih z gorjačami, kâmeni in družim orožjem, da bi jih napala, — a čakali so slučajno zastoj. Posrečilo se jim je po previdnosti natakarice, splaziti se v smrtnem strahu izpod strehe na vrt in od tod pod brijom v drevored. Druhal čaka in čaka, a videvši, da jih nij iz gostilne, gre razbijat po durih in stoprv pozno v noči domov odlazi. Kaj bi se bilo z onimi tremi gospodi zgodilo, ko bi jih bila druhal v pest dobila ne vem — a menim, da bi bil gotovo kedo žrtvoval brez uzroka zdravje ali celo svoje življenje, ako ne vsi. — Enaki prizori se v omenjenem kraju baje pogosto vršé. Mestjani se potem iz mesta ne bodo upali, ako bo to še dalje trajalo. Res, obžalovanja vredno je, da se ondúkajšnji župan in okrajni glavar tako malo brigata za javni mir ter ne strahuje ta rokovnjačev, ki razbijajo po durih ter poštene ljudi brez uzroka na cesti napadajo. Čemu so žandarji v mestu, ko še mestna straža navadno nema posla? Plačujajo krčmarji v Šiški samo od domačih ljudij dohodni davek?

— (Vreme). Včeraj jutro smo imeli po mestu pri vodnjacih led. Slane v okolici nij bilo zavoljo vetra. Črez dan je mrzel veter bril. Tudi z Notranjskega se nam poroča, da je predvčeranjem sneg naletaval in nenavaden mraz po gorkih dnevih nastal. Ali je kje po vrtilih, na polji in v vinogradih uže kaj škode, tega še ne vemo do zdaj. Naši prijatelji in naročniki nam bodo gotovo od raznih krajev poročali. Upamo, da bode vse boljše, nego se nekateri bojé.

— (Iz Gradca) se nam piše, da ima slovansko akademično društvo „Sloga“ v sredo 29. aprila prvi shod v poletnem semestru letošnjem. Razpravljaljo se bode o

nekem predavanji filozofa Sinkoviča in volil nov odbor. To društvo se med slovanskimi vseučiliščniki vrlo ponaša. Izgubilo pa bode v kratkem marljivega uda Stifterja, kateremu so se Slovenci toliko zamerili, da jih pustili in gre odgojevat mlade brate — Ruse.

— (Z Dunaja) se nam piše: Tukajšnji češki pjevački spolek je 25. aprila napravil slavno besedo v spomin češkoslovanskega pesnika Jana Kolarja. Beseda je bila v krasnih prostorih društva prijateljev godbe (Gesellschaft der Musikfreunde). Petje pod vodstvom Fürchtgott-Tovačovskega izvrstno, občinstvo izbrano ter vsa slovanska plemena zastopana. Med Slovenci so bili tudi naši poslanci. — Kdor je prijatelj cvetlic — in kdo bi se ne veselil nežnih, raznobarnih, duhtečih in neduhtečih proizvodov narave — najde v prostorih vrtnarskega društva (Gartenbaugesellschaft) izvrstno razstavo cvetlic in zelišč od temne skoraj črne neznatne vijolice do ponosne lilije, tulipe in hijacinte. Samo vrtné rože so nekako zane-marjene, kakor da bi bile preveč plebejične za razvajene in blazirane velikomeščane. — Vreme je sicer tukaj aprilsko in nij varno brez dežnika iti od hiše, a kljubu večkratnemu dežju je precej toplo in vsa narava zeleni in cveté.

— (Razbojniku), ki je 28. decembra lanskega leta umoril in oropal Matija Murnika v Tolpaličah v gorenjskem okraji Kranjskem, nekemu Janezu Stucinu iz Tolminskega je oblast uže za petami, a nema ga še. Pravijo, da je nekje delavec na Koroškem.

— (Nesreče.) Iz Zagorja se nam piše: Pri nas se vrše nesreče dan za dnem. Nij še baš dolgo, ko se je sežgal nek otrok, i denes zabilježim enak slučaj. — 8 let stara deklica je bila s še mlajšim bratcem sama doma. Nanosita zvunaj hiše slame ne kup; dečko teče domov po žveplenice, ter zapali slamo. Bil je precejšen veter ter je zaganjal plamen na ono stran kjer je sedela deklica. Vname se jej obleka, nesrečnica pa steče proti domu vsa v plameni. Razen kosa srajčice na vratu zgorelo je vse na njej. Strašansko se je opekla, da je dvomiti da bi ozdravela. — One dni povozil je „pes“ (kola s katerimi se vozi premog na železnico) necega moža, najbrže mu bodo v javnej bolnici v Ljubljani, kamor so ga odpeljali, odrezali nogo. — Dan pozneje je pa necega 13 let starega dečka povozil tak „pes“. Kolo mu je šlo črez prste na nogi. Škornjo mu je do cela raztrgalo. I tega so peljali v Ljubljano v bolnico.

— (Smrt na juhi.) Iz Proseka pri Trstu se nam piše: 13. t. m. je pri nás neka krčmarica pelila necega pijančka Kristijana Škrlja z mesno juho, ker jej je v kuhinji nagajal, po glavi in po prsih. Oparila ga je tako močno, da so ga drugi dan v bolnišnico v Trst peljali. Ker nij hotel v bolnišnici umreti, pripeljali so ga 19. zopet domov in je uže 20. t. m. po strašnih mukah umrl.

Razne vesti.

* (Rim), večno mesto, je 21. t. m. obhajal 2627 obletnico svojega ustanovljenja.

* (Trojni umor.) V Čurgu na Ogerskem je nek kmetovalec zaklal iz ljubosumnosti svojo ženo, potem sedemnajstletno hčer, končno je pa še samega sebe ustrelil.

* (Stoletna devica.) V Sini na Ogerskem je umrla pred nekaterimi dnevi gospo-

dična Neža pl. Korda, stara sto let. V cellem svojem življenji je bila samo enkrat bolna. Bila je vedno dobre volje, pa je večkrat ponavljala, da se nij hotela omožiti, ne zato, da bi je ne bil nihče hotel, nego ker je sovražila možke, držeča je za neljubenzive. Le to ji je bilo hudo, da je vso svojo rodbino preživela.

* (Pero) je nevarna stvar, — tako trdijo državni pravdniki in imajo ostro oko na nas ljudi, ki imamo pero v roki in pišemo. A da človek tudi drugače nego duševno more s peresom oškoditi se, to se je zadnji čas v dveh slučajih na Ogerskem pokazalo. Nek trgovec v Vieselburgu se je zbol s peresom v roko; roka mu oteče, on ne porajta na to, prisadi se mu, prisad raste in mož je umrl. Te dni zopet se je zbol gozdar v Duna-sv. Miklošu z jeklenim peresom v prst, prisadilo se mu je in morali so mu roko odrezati.

* (Krut oče.) Iz Rima se piše 20. t. m.: Nek udovec, star 50 let, je v Aričiju blizu Rima mučil in preganjal uže nekaj časa sem svojo, na vso moč krasno štirinajstletno hčerko, češ, da mu je ona zapreka, da se ne more v drugo oženiti. Dne 16. aprila je trpinčil na najbolj grozovitni način svoje dete, je tolkel, suval z nogo ter jo tako ugriznil v lice, da je nesrečna devotka začela kričati, da so to čuli tudi daljni sosedje. Pa kar na enkrat postane v hiši vse tiho in oče izide, kakor da bi nič ne bilo. Sosedji pak so takoj nekaj zlega slutili, ter so obznanili to poglavarstvu. Ko pride sindik s policajem v hišo, zasliši iz neke skrinje žalostno stokanje. Takoj odpro silom skrinjo, in v njej zapazijo nesrečno devotko vso zamotano v platno, z zvezanimi rokami in nogami, v ustih pak zatlačeno cunjco. Ko bi jih ne bilo takoj, gotovo bi bilo ubogo dete nesrečno smrt storilo. Zverski oče je uže zaprt.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov.

Revalescière du Barry

v Londonu.

Vsem trpečim po izvrstni Revalescière du Barry, katera brez porabe leka in brez stroškov sledeče bolezni odstrani: bolezní v želodeci, v živcih, v prsih, na pljučah, jetrah, žlezah, na sliznici, v dušnjaku, v mehurji in na ledvicah, tuberkole, sušico, naduho, kašelj, naprebavljenost, zapor, drisko, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, naval krvi, šumenje v ušesih, medlico in bljevanje krvi tudi ob času nosečnosti, scarno silo, ožonost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenjih, ki so vsem lekom kljubovala:

Spričevalo št. 74.670.

Na Dunaji 13. aprila 1873. Sedem mesecev je sedaj, ko sem bil v najobupnejšem položaji. Bil sem bolan na prsih in živcih, tako da sem od dneva do dneva vidno gineval in vsled tega dalj časa nijsem mogel se učiti. Slišal sem o Vašej čudovitej Revalescière, rabil sem jo in Vas morem zagotoviti, da se čutim po enomesečnem vživanji Vaše tečne in zlahke Revalescière popolnem zdravega in okrepanega, tako da morem, ne da bi se tresel, pisati. Napoten sem tedaj, vsem bolnim to razmerno jako dober kup in okusno zdravilo kot najboljši lek priporočati in ostajem Vaš udani

Gabriel Teschner,
slušatelj javnega višjega
trgovinskega učilišča.

Spričevalo št. 73.668.

Mitrovice, 30 aprila 1873. Hvala izvrstnej moki je moja sestra, ki je na nervoznem glavobolu in nespečnosti trpela, po porabi 3 funtov na potu k boljšanju. Ob enem si dovolim, Vas uljudno prositi, da mi na pošto povzete 1 funt Revalescière navadne sorte, poleg razločnega poduka za rabo te moke pri otrocih 8 tednov starih pošljete.

S spoštovanjem

Nikolaj G. Kostic.
Spričevalo št. 73.704.

Přílep, pošta Holešan na Moravskem 7. maja 1873.

Ker mi je od Vas že davno prejeta Revalescière du Barry pošla in je za mojo želodčno slabost in neprebavljivost dobro in splošno zdravilo, Vas prosim, da mi od prave Revalescière 2 funta na povzete kakor hitro je mogoče pošljete.

Spoštljivo udani

Jožef Rohaček, gozdar.
Tečnejši kot meso, prihrani Revalescière pri odražčenih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravila.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalesciere-Biscuiten v pušicah 4 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalesciere-Chocolatée v prahin in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Bismbruksu Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštinih nakaznicah ali povzetjih.

Umrli v Ljubljani

od 24. do 27. aprila.

Janez Videc, delavec, star 75 let, v civilni bolnišnici, na marazmu. Marija Jenko, otrok mašinskega kurjača, stara 8 mesecev in 3 dni, na št. Peterskem predmestju št. 138. na možjanski bolezni. Ana Marija Deter, hči trgovca, stara 2 leta, v Gradišči št. 27. na jetiki. Ursula Štrukelj, soproga delavca, stara 51 let, v civilni bolnišnici, na splošni oslabelosti. Jan. Nep. Kalm, meščen in trgovec, star 68 let, v mestu št. 251. na mrtvodu možjan. Gabriela Kaman, hči kiznarja, stara 28 dni, na št. peterskem predmestju št. 11. na kozah. Ivana Znoj, vdova remenarja, stara 72 let, v civilni bolnišnici, na vodenici. Jurij Benedek, gruntar, star 50 let, v civilni bolnišnici, na prisadu.

Tujci.

28. aprila:

Wardian iz Črnembija. — Wardian iz Črnembija. Pri Stonu: Wallerfeld, trgovec iz Heilbrona. Kubal, trgovec z Dunaja. — Dittich iz Frankfurta. — Benčič, Lunaček iz Travnika. — Kaplenec iz Blok. — Bauman iz Trsta. — Rupe iz Kočevja. — pl. Lana, c. kr. poštni nadrednik iz Trsta. — Šotola iz Znojma. Pri Malici: Rukel, potnik z Dunaja. — Gottlieb c. kr. ritmešter z ženo s Himela. — Hurdalek, c. kr. teleg. uradnik iz Trsta. — Fischer, potnik z Dunaja. — Miller, potnik iz Pešte. — Warnek, potnik iz Grada. — Bohač, potnik z Dunaja. — Orlu-

šič, trgovec, Valpotič, potnik iz Belovara. — Stetiner, Clere, potnik z Dunaja. — Moosbrugger, trgovec iz Milana.

Pri Zamorel: Stange z gospo iz Zlateluknje. — Jošt iz Knittelfelda. — Koleneč, posestnik iz Loke. — Majerič iz Zagreba.

Tržne cene

v Ljubljani 29. aprila t. l.

Pšenica 7 gl. 10 kr.; — reč 4 gl. 80 kr.; — ječmen 4 gl. 30 kr.; — oves 3 gl. — kr.; — ajda 4 gl. 90 kr.; — pros 5 gl. — kr.; — kornica 5 gl. 20 kr.; — krompir 3 gl. 10 kr.; — fižol 6 gl. 60 kr.; — masla funt — gl. 55 kr.; — mast — gl. 42 kr.; — špeh frišen — gl. 44 kr.; — špeh povojen — gl. 42 kr.; — jajce po 1²/₃ kr.; — mleka bokal 10 kr.; — govedine funt 30 kr.; — teletine funt 26 kr.; — svinjsko meso, funt 34 kr.; — sena cent 1 gl. 10 kr.; — slame cent — gl. 75 kr.; — drva trda 7 gl. — kr.; — mehka 4 gl. 90 kr.

Dunajska borza 29. aprila.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	69	gl.	—	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	73	"	60	"
1860 drž. posojilo	102	"	75	"
Akoje narodne banke	968	"	—	"
Kreditne akoje	212	"	50	"
London	111	"	75	"

Napol. 8 " 98
C. k. cekini 106 " —
Srebro 106 " —

Priporočba in oznanilo.

Vsem častitim p. t. gg. gostom prisrčno hvalo za dosedanje obisk izrekajoč, se počastim naznanjati, da bodem tudi na dalje obdržala

čitalnično restavracijo

ter da mi bode prva skrb, častitim p. t. gg. gostom postreči z dobrimi jedmi in pijačami in za dobro točno postrežbo.

Ob enem si jemljem čast naznanjati, da se odpre 1. maja t. l.

vrt in kegljišče

ter se priporočam blagovoljnosti slavnega p. t. občinstva.

Z odličnim spoštovanjem

Franciška Kham,

gostilničarica.

(12—1)

Obznaniilo.

Toplo se zahvaljevaje za dosedanje zaupanje, dovojujem si objaviti, da sem si dobila **opravilnega vodjo**, in da se bodo pri meni kakor prej

fotografije

po ceni in solidno izvrševale, kakor se bodem tudi trudila, da se bode moj zavod obilno obiskovanje zaslužil.

M. Funtek,

fotografska vdova.

(105—2)

SENSATION

machen nachstehende probate Erfindungen.

Kein Zimmerputzer mehr.

Die ausgezeichnete Zimmerboden-putzmaschine (mit Saugpumpe), welche den Boden von allen Schmutz, Staub, Fett, etc. reinigt, ist ein unverzichtbares Werkzeug für jeden Haushalten. Sie spart viel Zeit und Mühe und ist sehr leicht zu bedienen. Preis 10 Schillinge.

Ein Sieg der Wissenschaft.

Das neue Attem-Präparat, welches bei Grippe, Fieber, etc. sehr wirksam ist, ist ein Beweis für die Fortschritte der Wissenschaft. Es ist leicht zu nehmen und wirkt sehr schnell. Preis 5 Schillinge.

Neueste chirurgische Erfindung!

Das neue Instrument zur Entfernung von Steinen aus der Blase ist ein Meisterwerk der Chirurgie. Es ist sehr leicht zu bedienen und wirkt sehr schnell. Preis 20 Schillinge.

Ein interessanter Federhalter.

Das neue Federhalter ist ein Meisterwerk der Kunst. Es ist sehr leicht zu bedienen und wirkt sehr schnell. Preis 5 Schillinge.

Persisches Haarfarbmittel.

Das neue Haarfarbmittel ist ein Meisterwerk der Kunst. Es ist sehr leicht zu bedienen und wirkt sehr schnell. Preis 5 Schillinge.

Pulver gegen Fusschweis.

Das neue Pulver gegen Fusschweis ist ein Meisterwerk der Kunst. Es ist sehr leicht zu bedienen und wirkt sehr schnell. Preis 5 Schillinge.

Magen-Tropfen.

Das neue Magen-Tropfen ist ein Meisterwerk der Kunst. Es ist sehr leicht zu bedienen und wirkt sehr schnell. Preis 5 Schillinge.

Einzigste Hilfe.

Das neue Einzigste Hilfe ist ein Meisterwerk der Kunst. Es ist sehr leicht zu bedienen und wirkt sehr schnell. Preis 5 Schillinge.

Berkules-Essenz.

Das neue Berkules-Essenz ist ein Meisterwerk der Kunst. Es ist sehr leicht zu bedienen und wirkt sehr schnell. Preis 5 Schillinge.

Praktisch und billig.

Das neue Praktisch und billig ist ein Meisterwerk der Kunst. Es ist sehr leicht zu bedienen und wirkt sehr schnell. Preis 5 Schillinge.

Neueste Zaubernadel-Büchse.

Das neue Zaubernadel-Büchse ist ein Meisterwerk der Kunst. Es ist sehr leicht zu bedienen und wirkt sehr schnell. Preis 5 Schillinge.

Fliegen-Aether.

Das neue Fliegen-Aether ist ein Meisterwerk der Kunst. Es ist sehr leicht zu bedienen und wirkt sehr schnell. Preis 5 Schillinge.

(299—6)

BAZAR FRIEDMANN in WIEN, Unterstrasse Nr. 26.

Die vorstehende Artikel sind für die öffentliche Monarchie einzig und allein in der gefertigten Niederlage zu haben.

Izdatej in za urednostno odgovoren: Ivan Semen.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne.“